

in puteos quosdam communes. atque ita fit, ut, mirabili quadam facilitate & artificio, superiori urbis parti de aquis abunde prospectum fit, cum non minori sane spectatorum admiratione quam oblectamento. Nec prætereunda est Fossa Nova, vulgo de *Nieuwevaert*, Spinola autore facta, per quam iter Gandavum, octo leucarum, commoditas mercibus ultro citroque vehendis, maxima; &, ob castella & receptus ripam munientes viginti & amplius, firma securitas. Sunt qui Brugenses asserant Grudios Cæsaris esse, & nomen id Lovaniensibus eant ereptum, sed neque hic, neque ibi firmitatem esse, sed ventulos opinionum, quibus nimis indulgent, & ferri se patiuntur ingenia quædam hujus ævi, magnus Lipsius asserit.

Franconates

Pertinent huc *Franconates*, sic dicti, quod jugum Brugensium excusserint, cervicisque suas liberaverint, continetque eorum territorium agrum illum, qui est circa Brugas, fere ad 7 miliaria, ac vulgo vocatur *Land van den Vryen*. Iurisdictionem habet pagorum plurimorum, ac omnibus fere oneribus exempti sunt. Constituant hi nunc quartum membrum Flandriæ. Brugis munimenti loco obtenditur *Damma*, quam perlabitur vetus Brugensium alveus. Hodie inter munitissimas est totius Belgii arces, novis à Marchione Spinola propugnaculis roborata. In Franconatum territorio sita est *Oostenda*, ad mare, olim piscatorum oppidum, magna ex parte munitione carens, etiamnum an. 1572, sed sex annis post mœnibus septum fuit. Portum habet etiam refluo mari navigabilem. Huc octo immania cete appulerunt an. 1404, quorum singula erant longa pedes 74. Anno etiam 1426 captus fuit porcus marinus, terrestri simillimus, nisi quod altero tanto major esset. Anno autem 1600, Flandriæ Imperium tenente Archiduce Alberto, Flandri ad inhibendas militum nostrorum incursiones eam circum circa vallis cinxerunt, eo tamen excursions impedire minime potuerunt, quamvis in circuitu 17 propugnaculis circumvallata esset; inter quæ *S. Catharina*, *Isabella*, *Albertus*, *Clara*. Quare Flandri vehementer instabant, ut hæc urbs obsidione expugnaretur. Obsessa igitur fuit quinto Julii anno 1601. Obsidionis initium terribile satis & vehemens, ipsa toto ejus decursu Martia plane & cruenta, nec post hominum memoriam ulla durabilior, adeo ut toto obsidionis tempore utrimque centum & decem millia hominum perierint. Reperti sunt in vestibus Hispani cujusdam præfeti, sive commissarii, pugillares, in quibus mortuorum numerus curiose satis annotatus; periere nempe tribuni seu militum præfeti, vulgo *Mareschali de Campo*, novem: Chiliarchæ, qui vulgo *Colonelli*, quindecim; castrorum Præfeti viginti novem: Duces, vulgo *Capitanei*, 565: Signiferi 322: Locumtenentes 1116: Ordinum ductores 6711: vulgares ordinum ductores 9166: Magistri equitum 600: Gregariorum militum, & cuniculariorum 54663:

Belgica.

Nautæ 611: pueri mulieresque 119. Summa omnium fuerunt millia LXXII, & CXXVI. Porro inter Oostendam & Neoportum commissum prælium illud memorabile inter Archiducem Albertum Austriacum, & Principem Mauritium, in quo utrinque cæsi occubere 111 peditum & equitum millia, victoriam reportante Mauritio. Captus fuit Franciscus Mendosa Admirallus Aragoniæ, ac cum illo duces plurimi, erepta hosti signa militaria CV, quæ Hagæ suspensa tantæ rei fidem posteritati faciunt. Possident hodie Ordines Federati in hac Flandriæ parte oppida quædam & validas aliquot munitiones. Primo *Slusam*, vulgo *Sluys*. (*Clause* *Sluys*) *Sluys* geberito, ut notat Lipsius) Vrbs est maritima, quinto milliari à Middelburgo Zelandorum, à Brugis tertio distans; copiosa olim & opulenta, magnique nominis, dum commercia hic florent: sed illam tum offensiones in mercatores Oosterlingos, quorum quadraginta anno 1436 oppidanorum furis periere: tum maxime dissidia cum Brugensibus pessumdederunt: imprimis simultates illæ ob Joannem Namurcensem loci dynastam contra eosdem Brugenses susceptæ, à quibus maximam cladem perpeffa est, victa, direpta, flammisque miserum in modum scædata. Ex quo factum, ut tandem à Principe suo fuerit vendita. Arx ad oppidi latus pulcherrime ædificata, olim per continua ædificia ipsi oppido conjuncta, quæ Brugenses post consulto diruerunt. Variam fortunam hoc civili bello urbs fuit experta. Nam cum constans in federe perstaret, à Duce Parmensi anno 1587 arctissime fuit obsessa, acriter oppugnata, & per cuniculos suffossa, adeoque mille ictibus tormentorum conquassata, quæ præfidiarii fortissime sustinuerunt, donec comœatu penitus exhausto, aliisque ad defensionem necessariis deficientibus, hosti se certis conditionibus dedere cogerentur, quas non indecoras virtute sua obtinuerunt. Ab eo tempore urbs sub Regis Imperio mansit ad annum 1604, quo Princeps Arausionensium Mauritius eam obsedit, & tertio postquam eam cinxerat mense ad deditioem inedia compulsi. Sita est urbs ad oram portus sui, semilunari pene forma, & situ loci & multis validis operibus, quæ hodierni belli consuetudo invenit, permunita. Satis ampla est, quippe quæ pene milliarem ambitu complectatur, sed multis locis ædibus vacua, ita ut pascua alendis vaccis intra se habeat. Regimen politicum est penes supremum Baillivum, duos Consules, (quorum alter Scabinorum, qui septem sunt numero, Consul dicitur) & Graphiarium. Magistratus autem hi quotannis mutantur mense Septembri ab illustrib. DD. Ordinum General. deputatis, sub quorum auspiciis & Gubernatorem accepit, cui suprema cura oppidi commissa. In eodem oppido & collegium habetur, quod Franconatum jus dicit, constans Baillivo, Consule, & septem Scabinis, Pensionario & Graphiario.

T

Ad